

Motion till riksdagen 2005/06:So645

av Nils-Erik Söderqvist m.fl. (s)

EU:s alkoholpolitik

Motionen delad mellan flera utskott

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om en förbättrad alkoholpolitik inom EU.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om att sänka de indikativa nivåerna för vad som är att betrakta som personligt bruk vid införsel av alkohol.¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om att Sverige aktivt och kraftfullt bör driva kravet att alkoholpolitiken får ett folkhälsoperspektiv och att alkohol inte bör betraktas som en handelsvara vilken som helst.

¹Yrkande 2 hänvisat till SkU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

Med hänvisning till kravet på den fria rörligheten av varor har den nationella svenska alkoholpolitiken beskrivits i sin effektivitet. De alkoholpolitiska motiven för att begränsa alkoholskadorna har avvisats med hänvisning till kravet på fri rörlighet. Alkoholskadorna och alkoholkonsumtionen är stadigt på väg upp och vårt land har nu den högsta alkoholkonsumtionen på 100 år.

Den viktigaste orsaken till den snabba ökningen är EU:s krav på att Sverige ska medge införsel av alkohol för personligt bruk, utan krav på den enskilde att skatta för alkoholen i Sverige.

Samtidigt har EU i vissa andra avseenden börjat närma sig något som kan betecknas som en restriktiv alkoholpolitik. Första tecknet på detta var i början av 1990-talet då tanken på en minimiskatt på alkoholdrycker presenterades. Motivet var att man redan då förutsåg att de stora skatteskillnader som fanns mellan dåvarande medlemmar på sikt skulle skapa gränshandelsproblem. Frågan har varit föremål för behandling i kommissionen med viss regelbundenhet sedan dess.

Vidare har EU stöttat olika forskningsprojekt, bland annat ECAS, European Comparative Alcohol Studies, samt olika projekt där olika NGO:er varit aktörer.

Många av EU:s medlemmar har också aktiverat sig inom det alkoholpolitiska fältet. Skattehöjningar på alkohol i Tyskland, sänkta promillegränser i en rad länder, skarpa reklamregler i Frankrike och beslut om att fördubbla skatten på alkohol, Eurosport kommer att avveckla sin alkoholreklam, Estland kommer att öka sin spritskatt. Det är exempel på att alkoholpolitiken inte längre är lika åsidosatt som den en gång var. Sverige bör stödja denna inriktning och öka insatserna för en förbättrad alkoholpolitik inom EU.

Ett krav som bör drivas är att EU erkänner att folkhälsan är lika viktig som den fria rörligheten. Alkohol bör inte betraktas som en handelsvara vilken som helst. Istället för att som idag klassificera alkohol som livsmedel, bör alkohol klassificeras som medicin.

En konkret följd av att ge folkhälsoaspekten en ökad tyngd måste vara att begränsa den mängd alkohol som obehindrat får föras över gränserna utan att betala skatt i införsellandet. Den svenska regeringen bör därför kraftfullt driva kravet att EU radikalt sänker de indikativa nivåerna för införsel av alkohol.

De nivåer som idag av EU anses vara för personligt bruk och som får föras in är 10 liter spritdrycker, 20 liter mellanprodukter, 90 liter vin och 110 liter öl. Det är en mängd som motsvarar minst 2,5 års konsumtion för en normal-konsument. Om den enskilde kan göra troligt att han/hon på grund av social aktivitet har behov av ytterligare alkohol för personligt bruk får ännu större kvantiteter föras in över gränsen. De indikativa nivåerna för vad som är att betrakta som införsel för personligt bruk skiljer sig radikalt från det synsätt som tillämpas för tobak. Där går gränsen vid 800 cigaretter, motsvarande den konsumtion många rökare har under 40 dagar. Några egentliga undantag tillämpas inte där.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 3 oktober 2005

Nils-Erik Söderqvist (s)

Jan Björkman (s)

Agneta Lundberg (s)